

Megkurított feles, feltuningolt számla

A szolgáltatók közül tavaly a legtöbb gond az autószerelőkkel, a ruhatisztítókkal és az utazási irodákkal volt. A piacon, vásárokon pedig a magyar nyelvű ismertető nélküli édességeket, ruhaneműket árusítókat büntették a legjobban. Az élelmiszerboltokban lejárt szavatosságú tejtermékekre és a hűtőpultokban elhelyezett hűsítőszámlákig, vagy egyáltalán nem látható árait panaszolták a vásárlók. Ez derült ki a Csongrád Megyei Fogyasztóvédelmi Felügyelőség tavalyi értékeléséből.

Az elmúlt esztendőben több mint 1300 ellenőrzést, próbavásárlást végeztek. A kiszállások felénél pedig valamilyen szabálytalanságot is tapasztaltak. Hatvan helyszíni bírságot szabtak ki, összesen 430 ezer forint értékben. Hét esetben megtiltották a termék további árusítását, 229 pénz-bírságot állapítottak meg 4,2 millió forint összértékben. Harmincmillió árúkeszlet esetében a forgalmazást különféle feltételekhez kötötték.

Az országos vizsgálati program keretében 2000-ben ellenőrzéseink során kiemelt figyeltünk a kárpitóztott bútorokra, egyes építőanyagokra, elektromos berendezésekre és tejtermékekre – mondta Pálkai Istváné igazgató. A bútorok esetében olyan üzlettel is volt dolguk, melynél hiányzott a működési engedély. Több esetben a hibás jóállási jegy miatt fizethettek a kereskedők. Az építési anyagok közül a cementre

és a téglára „mentek rá”. A habarcsnak valónál több esetben sem tüntették fel a gyártási évet, illetve a szavatossági időt. Az élelmiszereknél – a tejtermékeken kívül – az utóbbi időben már nem a lejárt szavatosságra panaszkodnak leginkább a vásárlók. A hűtőpultoknál például néha nem egyértelmű, melyik hús mibe kerül. Az iparilag csomagolt árut a boltok szétzedik és külön újracsomagolják. A mérést viszont már a fóliába, papírdobozba rakás után végzik el. Így akár 30-70 forintra is többet fizethetünk érte.

A piacokat, vásárokat külön is ellenőrzik. Néhol asztalról értékesítettek a vasalót, a hajszárítót – meg is büntették az árust. A külföldiek által is látogatott piacokon a magyar nyelvű ismertető hiánya a sláger. A csokikon nincs feltüntetve a gyártó országa, eredete igazán kétes. Némely ruhába varrt címkén pedig teljesen más mosási, vasalási adat áll, mint a papírján.

A fogyasztók a szolgáltatók közül 2000-ben elsősorban az autószerelők munkáját kifogásolták. Amivel gyakran nem kérnek számlát az ügyfelek, később már nehezen lehet reklamálni. A negatív sorban a második helyen a ruhatisztítók állnak. Itt a mosás során bekövetkezett szakadások, hasadások a legfőbb probléma. Az utazási irodáknál pedig a buszok, szállodák komfortja nem felel meg a befértnék. Több tucat vendég-látóhelyet is felfedeztek. Itt a rövidítések „megrovídtése” volt a reklamációk tárgya.

Kormos Tamás

A ruhák címkéjén nem mindig a valós kezelési adat szerepel. (Miskolczi Róbert fotója illusztráció)

Mégis nyilatkozik

Munkatársunktól

Lapzárta után ismét felkereste szerkesztőségünket Ifj. Herédi Szabó Károly, annak az alapítványnak a vezetője, amely a szcientológiai egyházhoz kapcsolható programokat terjesztett a szegedi általános iskolákban. Az alapítványi vezető a szcientológiai központtal egyeztetve már nem tagadja, hogy alapítványának köze van a szervezethez. Ifj. Herédi Szabó úgy hirdette meg programjait a Somogyi-könyvtárba, hogy nem kért engedélyt az intézménytől. Nyilatkozata a következő: „A Varázssziget Tanuló Csoport Alapítvány oktatási módszert ajánl, amelynek nincsenek vallási vonatkozásai. Tény, hogy a módszer technológiáját L. Ron Hubbard dolgozta ki, az alapító okiratban azonban csak

Hubbard módszere, és nem a szcientológiai egyház szerepel, e módszer pedig nem köti a gyerekek gondolkodását a szcientológiához. Igaz, hogy a foglalkozásokra nem kértem a könyvtár engedélyét, de azért választottam a könyvtárat, hogy a szülők ne gondolhassák, hogy a gyerekeket agymosásnak vetjük alá.”

Az „aggodalom” forrása az, hogy a szcientológiai egyháznak szerte Európában rendkívül rossz híre van, a szervezettel gyakran éri vád, miszerint a tudatot befolyásoló módszereivel magához köt és kihasznál esetenként embereket. A szervezett híreire jellemző, hogy a szcientológia szó hallatára az érintett iskolák határozottan kérték nevük elhallgatását tegnapi cikkünkben.

Pályázati bírságok, bírósági tárgyalások

Ablakon kidobott (köz)pénz

Összesen 25,7 millió forintra büntette a szegedi önkormányzatot a közbeszerzési eljárásokat felügyelő döntőbizottság. A város eddig csupán egymillió forintot fizetett, az ügyek egy részében még nincs végleges döntés. A jegyző szerint korrupció a versenyzetetésben is létezik, de csaknem bizonyíthatatlan – az ellene folytatott harc viszont folyamatos.

A szegedi önkormányzat közbeszerzési eljárásai kapcsán kiszabott bírságokról dr. Kaprinayné dr. Rádi Gizellát, a pályázati anyagok többségét előkészítő városüzemeltetési iroda vezetőjét kérdeztük. Megtudtuk, hogy az Állami Számvevőszék és az országgyűlés közbeszerzési bizottsága „jó” minősítést adott a szegedi önkormányzat pályázati munkájára.

A lefolytatott eljárásoknak alig tíz százalékát támadták meg: 1997 óta 78 versenyzetetésből hét ellen emeltek kifogást. A jogorvoslati kérelmekből a Budapesti Működő közbeszerzési döntőbizottság három elutasított. A maradék négy esetből eddig mindössze egy ügy miatt fizetett az önkormányzat (1 millió forintot, a szennyvíztisztító I/A ütem megépítésére még 1997-ben meghirdetett pályázaton győztes ajánlat műszaki tartalmának értékelése miatt).

Az orvosi gépek és műszerek beszerzésére hirdetett pályázat kapcsán formai hiba miatt marasztalták el az önkormányzatot – ám a 2 milliós bírságot, valamint döntést aláíró városvezetőre kirótt 70 ezer büntetést a hibát valójában elkövető „bonyolító” (egy budapesti cég) magára vállalta.

„Aláíró” csak a polgármester, vagy általános helyettese lehet: így Bartha László és Ványai Éva felelnek a közbeszerzési eljárás tisztaságáért.

A gyermek- és diákékeztetés pályázati módja ellen fölmerült kifogások miatt viszont az önkormányzatot 20 millió forintra, a „döntéshozó személyt” pedig 150 ezer forintra büntette az országos döntőbizottság. A város a bírság megfizetésének fölfüggesztését kérte – sikerrel. A döntőbizottság viszont a Legfelsőbb Bírósághoz fordult.

Ugyancsak nem fizették ki még a szegedi Gábor Dénes szakközépiskola „B” épület-szármányának fölüjtása ügyében kiírt pályázat megtámadása miatt kiszabott 3 milliós bírságot sem. (Amint arról lapunkban tudósítottunk, az építkezés során elkövetett hanyagságok kis híján tragédiát okoztak: az utcai homlokzatról február 20-án zuhant a járdára egy megtámasztás nélkül hagyott ablakpiller). A versenyzetetés módját kifogásoló

Téglaomlás után. A Gábor Dénes szakközépiskola épületszárnyának fölüjtására hirdetett versenyben is hibát találtak. (Fotó: Gyenes Kálmán)

Megtámadott közbeszerzési eljárások

Beszerezés tárgya	Beszerezés éve	Jogorvoslat száma	A KDB* állásfoglalása	Bírság	Bírósági szak
Szennyvíztisztító I/a	1997.	1	KDB helyt adott	1 millió Ft	igen
Holt-Maros-rehabilitáció	1998.	1	Elutasítva	nincs	igen
Lakóépület-felújítás	1999.	1	Elutasítva	nincs	nem volt
Orvosi gép-műszer besz.	1999.	1	KDB helyt adott	1 millió Ft + 70 ezer Ft	igen
Gyermekékeztetés	2000.	1	KDB helyt adott	20 millió Ft	I. fokú bíróság előtt
Gábor D. Szakk. „B” ép. rekonstrukció	2000.	1	KDB helyt adott	3 millió Ft	I. fokú bíróság előtt
Szennyvízesatorna-hálózat I/2. sz. előminősít.	2000.	1	Elutasítva	nincs	nem volt

* KDB: Közbeszerzési Döntőbizottság

(vesztes) pályázó szerint a városi döntőbizottság elfogultan értékelte a benyújtott ajánlatokat. A bírság megfizetését szintén fölfüggesztette a közbeszerzési döntőbizottság – az ügyet májusban tárgyalja a Fővárosi Bíróság.

Az irodavezető kifejtette, hogy a pályázatokat öt tagú szakmai bizottság értékeli és bírálja. A bizottság tagjai önkormányzati képviselők (az éppen terítékre kerülő pályázati témakör ismerői), illetve külső szakértők. A városvezetőt a területért felelős alpolgármester képviseli – az esetek nagy többségében Timár László gazdasági alpolgármester vesz részt a bizottság munkájában.

A beadott pályázatokat a bizottság értékeli – véleményét az elbírálási szempontok szerinti pontozás formájában fejezi ki. A legmagasabbra pontozott pályázó kapja a munkát. A pontrendszert al-kalmanként, az adott feladat sajátosságaihoz igazítva dolgozzák ki.

Arra a kérdésre, hogy a pontozásban, majd a végleges döntés meghozatalában mennyire játszhatnak szerepet a bizottság tagjainak egyéni szempontjai, azt a választ kaptuk, hogy a közbeszerzési eljárás fölépítése kizárja az „előre lejátszott meccsek” lehetőségét.

A bizottsági döntés csak az első fokozat: a pályázati anyag a „pontozóbráktól” előbb a szakirodákhoz, majd a jegyzői irodákhoz, onnan a jegyző elé kerül – s ha mindenütt jóváhagyták a bizottság döntését, akkor írja alá a dokumentumot a polgármester, vagy általános helyettese. A pontozásról szóló, kötelező és részletes indoklást a pályázók is megkapják.

Dr. Kaprinayné dr. Rádi Gizella hangsúlyozta: ha bárnyik pályázó úgy érzi, méltánytalanság érte, nyitva áll előtte a lehetőség, s a közbeszerzési döntőbizottsághoz fordulhat. Megjegyezte még, hogy akár megalapozatlanul is kifogásolhatják a városi döntést. Mert amíg az önkor-

mányzati közbeszerzési pályázatok százezer nagyságrendű beruházásokról szólnak, az eredményt megkérdőjelező fél mindössze 30 ezer forintos eljárás díj fejében, s minden következmény nélkül támadhatja meg a döntést – tette hozzá az irodavezető.

Dr. Mezey Róbert városi jegyző szerint egyetlen későbbi pályázó sem szenvedhet hátrányt amiatt, mert kifogást emelt valamely korábbi közbeszerzési pályázat ellen (hallottunk olyan „név nélkül” megfogalmazott vélekedést, amely szerint ha valaki megtámadja a városi döntést, később „labdába sem rúghat”). Mondvacsinált indokkal senki sem szorítható ki a versenyből.

Mindenknek az ellenkezője viszont, furcsa módon, megtörtént már: egy cég, amely korábban följelentette az önkormányzatot, olyan jó pályázatot adott be egy jelentős beruházásra, hogy „nem tudott nem nyerni...”

„A korrupció ellen minden eszközzel harcol a város!” – mondta a jegyző. A pályázati anyagok elbírálása az ISO 9001 minőségbiztosítási tanúsítvány szigorú előírásai szerint történik. A megvesztegetés azonban köztudottan „örök”, s igen nehéz bizonyítani. Legfőképpen a fizetés ellenére mégis hoppon maradt fél „önföjlentése”, vagy a saját zsebre dolgozó döntéshozó csapatba csalása leplezheti le a bűnt.

A pályázati döntésben érdekelt önkormányzati képviselő nem lehet a pontozó bizottság tagja. Az viszont bizonyíthatatlan, hogy csendestársként benne van-e az üzletben...

Dr. Mezey Róbert szerint a „gyanús döntések és résztvevők” ügyében igazi áttörést csak a 2002-es választások után életbe lépő összeférhetetlenségi törvény hoz: a jogszabály pontosan meghatározza majd a képviselők jogállását.

Nyilas Péter

Ismét Jancsák a HÖK elnöke

Munkatársunktól

A Szegedi Tudományegyetem Hallgatói Önkormányzatának (HÖK) választmánya ismét Jancsák Csabát választotta az intézmény diákképviselőjének elnökévé. A tanárképző főiskolai karon korábban diplomát szerző, jelenleg pedig a bölcsészettudományi karon tanuló Jancsák Csaba újabb egy évre

kapott megbízást a HÖK vezetésére. Megalakult a HÖK elnöksége is a következő tagokkal: Vén Dóra (SZÉF), Döbör András (JGYTFK), Farkas Attila (ÁOK), Kecskeméti Éva (GYTK), Petri Annamária (EFK), Kovács Katalin (GTK), Nagy Zoltán (BTK), Németh Lénárd (TTK) és Kléger Viktor (AJTK).

Angol szépírói verseny

Munkatársunktól

Hetedszer rendezte meg a szegedi Eötvös József Gimnázium a William Blake mezei angol nyelvi szépírói versenyt a megye általános és középiskolai tanulói számára.

Az ötven diák részvételével megtartott versenyen az alábbi eredmény született: általános iskolai kategóriában: 1. Mihály Eszter, 2. Sipos Edit (mindketten

az SZTE Ságvári Endre Gyakorló Általános Iskola tanulói – felkészítő tanár: dr. Tóthné Ságodi Teréz), 3. Sallam Semir (Madách Imre Általános Iskola – felkészítő tanár: Lengyelné Fenyvesi Mária).

A középiskolai kategóriában: 1. Szel Mónika (szentesi Horváth Mihály Gimnázium – felkészítő tanár: dr. Sztanticsné Tóth Erika), 2. Turi Tímea (ma-

kói József Attila Gimnázium – felkészítő tanár: Charles Richard Marshall), 3. Bartha Tamás (szentesi Horváth Mihály Gimnázium – felkészítő tanár: dr. Sztanticsné Tóth Erika).

HIRDETÉSFELVETEL:
SZEGED,
STEFÁNIA 10.,
SAJTÓHÁZ
REGGEL 8-TÓL
ESTE 6-IG!